

Силабус освітнього компоненту ОК 9

(умовне позначення ОК в освітній програмі (ОП))

Освітня програма "Менеджмент організацій і логістичне адміністрування" Рівень вищої освіти другий (освітньо-науковий)

Стейкхолдер-менеджмент і сталий розвиток

Назва дисципліни:	Стейкхолдер-менеджмент і сталий розвиток
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Галузь знань:	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність:	073 «Менеджмент»
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	Менеджмент організацій і логістичне адміністрування
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=60
Рік навчання:	Перший
Семестр:	2 (весняний)
Обсяг освітнього компоненту	3 кредити (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра менеджменту
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Бочарова Надія Аваківна, к.е.н., доцент
Контактний телефон:	+380675777663
E-mail:	bocharova.n.a.xnadu@gmail.com

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є формування у студентів компетентностей економіко-правового характеру щодо управління, організації, регулювання відносин між зацікавленими особами в системі корпоративного управління за умови підвищення ефективності функціонування підприємства корпоративного типу як господарюючого суб'єкта в ринковій економіці.

Предмет: методичне, інформаційне та організаційно-методичне забезпечення корпоративного управління в ринкових умовах.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- формулювання у студентів сукупності знань, навичок та уявлень з організації і управління корпорацією;
- освоєння фінансових механізмів управління корпорацією, акціонерним товариством;
- оволодіння інструментарієм та методикою формування

корпоративних стратегій розвитку щодо управління акціонерним товариством;

- придбання уявлень та практичних навичок застосування моделей і методів корпоративного управління для підтримки прийняття рішень по удосконалюванню функціональної діяльності або організації керування в прикладних областях.

Передумови для вивчення освітнього компоненту:

дисципліна вивчається після вивчення дисциплін економічного напрямку.

Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

- Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності:

- Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, у тому числі у відповідності до міжнародних стандартів.
- Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту.
- Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.
- Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми.
- Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.
- Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.
- Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, ухвалювати управлінські рішення та забезпечувати умови їх реалізації.
- Здатність до управління організацією, її змінами.

Результати навчання:

- Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.
- Проектувати ефективні системи управління організаціями.
- Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.
- Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних

задач.

- Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.
- Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

Тематичний план

№ те-ми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	ЛК Суть і поняття корпоративного управління	4	1
	ПР Оцінка власного капіталу товариства	4	2
	СР Механізм корпоративного управління	4	8
2	ЛК Корпоративні утворення та їх роль в національній економіці	4	1
	СР Зовнішнє середовище корпоративного управління	4	8
3	ЛК Моделі корпоративного управління	4	1
	ПР Проектування структури наглядової ради товариства	4	2
	СР Корпоративні інститути та проблеми захисту прав власності	4	8
4	ЛК Національні та міжнародні стандарти корпоративного управління	4	1
	СР Міжнародні стандарти корпоративного управління	4	8
5	ЛК Органи управління акціонерними товариствами	4	1
	ПР Підготовка до загальних зборів акціонерів	4	2
	СР Розкриття інформації про діяльність корпоративного	4	8
6	ЛК Формування стратегії корпоративних підприємств	4	1
	СР Ризики створення і функціонування корпоративних	4	8
7	ЛК Фінансове управління корпораціями	4	1
	ПР Складання положення про структурний підрозділ товариства	4	2
	СР Матеріально-технічні та фінансові потоки в корпораціях	9	13
8	ЛК Оцінка якості корпоративного управління	4	1
	СР Цінні папери акціонерного товариства	9	13
Ра-зом	ЛК	32	8
	ПР (ЛР, СЗ)	16	8
	СР	42	64

Індивідуальне навчально-дослідне завдання: не передбачене.

Методи навчання:

а) проблемні й оглядові лекції, активні семінари, практичні заняття, тренінги, заняття із застосуванням комп'ютерної та телекомунікаційної техніки;

б) продуктивні методи: проблемний виклад, презентації, кейс-стаді, електронні заняття, дистанційні консультації;

в) частково-пошуковий, або евристичний спосіб (в процесі розв'язання конкретної проблеми, застосовується одне або кілька складних умінь логічного мислення, які утворюють його основний зміст);

г) дослідницький метод - здобувачі самостійно вивчають літературу, другі джерела, ведуть спостереження та виміри і виконують інші дії пошукового характеру.

Система оцінювання та вимоги:

Конкретизація, деталізація критеріїв та системи оцінювання з урахуванням специфіки освітнього компоненту здійснюється на основі загальних критеріїв, наведених у СТБНЗ 7.1-02:2018 «Положення про організацію освітнього процесу в ХНАДУ»

(https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Ychebotdel/norm_dok/stvnz_7_1_02.pdf) та СТБНЗ 90.1-01:2021 «Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти»

(https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz-90.1-01_2021.pdf).

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою п'ятибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальною шкалу.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за п'ятибальною шкалою («5», «4», «3», «2», «1») і заносяться у журнал обліку академічної успішності:

– «відмінно» («5»): здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре» («4»): здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички,

висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно» («3»): здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно» («2», «1»): здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою. Здобувач вищої освіти має отримати оцінку з кожної теми.

3.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

3.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

3.3 Лабораторні заняття оцінюються якістю виконання звітів про виконання лабораторних робіт.

3.4 Семінарські заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання/реферату.

4 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{\text{поточ}} = \frac{K1 + K2 + \dots + Kn}{n}$$

де $K^{\text{поточ}}$ - підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K1, K2, \dots, Kn$ - оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n - кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 - Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100-бальна шкала	4- бальна шкала	100-бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	від 35 до 59
						повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Поточний контроль реалізується у формі опитування, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, правильності виконання практичних завдань та розрахунків, у тому числі запланованих на самостійне опрацювання, захист індивідуального завдання (есе, реферату тощо).

Здобувач накопичує бали протягом семестру за виконання завдань, виступи на заняттях, участь у дискусіях, а також за виконання контрольних робіт (таблиця 2).

Таблиця 2 - Розподіл балів з дисципліни за 100-бальною шкалою

[illegible]

Індивідуальна самостійна робота (підготовка презентації, есе, реферату тощо)	10	10	20
Сума балів за ЛК, ПР, СР			100
Контрольна робота 1	10 0	-	100
Контрольна робота 2	-	10 0	100
Середньоарифметична оцінка поточного контролю			100

Підсумкове оцінювання

1 Підсумковий контроль знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється у формі заліку.

2 Здобувач вищої освіти отримує залік з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100- бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

3 Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

4 Результат навчання оцінюється:

- за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 3;
- за 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку) відповідно до таблиці 4.

Таблиця 3 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	не зараховано

5 Із метою мотивації здобувачів до активного та якісного виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру до загальної підсумкової оцінки можуть бути додані заохочувальні бали. Мотивація здобувачів застосовується за умови виконання ними всіх видів навчальної роботи, які передбачені робочим навчальним планом підготовки здобувачів і робочою програмою з навчальної дисципліни.

Таблиця 4 - Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80–89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74	Задовільно	Зараховано	D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60–66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.

35–59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34	Неприйнятно		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

6 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

6.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність.

6.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт - 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах - 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів;
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни - 10 балів;
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни - 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності - 5 балів.

6.3 Кількість балів за індивідуальні завдання здобувача не може перевищувати 20 балів.

7 Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів. Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 4.

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної

дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;

- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;

- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;

- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ»

(https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.p_df), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf),

«Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).

- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;

- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

Нормативно-правові акти

1. Господарський кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Закон України „Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19>
3. Закон України „Про цінні папери та фондову біржу”. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15_12
4. Про затвердження Принципів корпоративного управління: Рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 22.07.2014 № 955. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr955863-14>
5. Закон України „Про Акціонерні товариства”. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>

Базова література

1. G. N. Bajpai. The Essential Book of Corporate Governance. SAGE Publications Pvt. Ltd. 2016. 364 p.
2. Thomas Clarke. International Corporate Governance A Comparative Approach. 2nd Edition. Taylor & Francis, 2017. 734 p.
3. Вихор М.В., Гринчук Ю.С., Коваль Н.В., Хахула Л.П., Шемігон О.І. Корпоративне управління: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни студентами всіх форм навчання галузі знань 07 «Управління та адміністрування». Біла Церква: БНАУ, 2017. 147 с.
4. Ігнат'єва І.А., Гарафонова О.І. Корпоративне управління. Підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 600 с.
5. Матушкіна М.В., Снітко Є.О. Корпоративне управління. Навчальний посібник для студентів денної та заочної форм навчання другого рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» ОП «Менеджмент організацій і адміністрування». Старобільськ: Видавництво ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2018. 212 с.
6. Швець Ф.Д. Корпоративне управління. Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2017. 320 с.
7. Шиян Н.І. Ш 55 Корпоративне управління: навчальний посібник. Х.: ХНАУ, 2017. 194 с.

Допоміжна література

1. Бочарова Н.А. Удосконалення механізму впровадження корпоративної соціальної відповідальності на АТП. Економіка транспортного комплексу. Збірник наукових праць. Харків: ХНАДУ. 2017. Вип. 29. С. 53-69.
2. Бочарова Н.А., Щепиліна А.К. Показники рівня розвитку корпоративної соціальної відповідальності на АТП. Економіка транспортного комплексу. Збірник наукових праць. Харків: ХНАДУ. 2017. Вип. 30. С. 85-99.
3. Бочарова Н.А., Щепиліна А.К. Інтегральна оцінка рівня корпоративної соціальної відповідальності підприємства. Економіка транспортного комплексу. Збірник наукових праць. Харків: ХНАДУ. 2018. Вип. 31. С. 45-62.
4. Бочарова Н.А., Щепиліна А.К. Формування програми розвитку КСВ на автотранспортному підприємстві. Економіка транспортного комплексу. Збірник наукових праць. Харків: ХНАДУ. 2018. Вип. 32. С. 107-123.
5. Бочарова Н.А. Екологічний аспект корпоративної соціальної відповідальності підприємств. Економіка транспортного комплексу. Збірник наукових праць. Харків: ХНАДУ. 2020. Вип. 35. С. 32-47.
6. Бочарова Н.А., Федотова І.В. Дослідження КСВ як основи концепції сталого розвитку підприємства. Економіка транспортного комплексу. Збірник наукових праць. Харків: ХНАДУ. 2020. Вип. 36. С. 56-76.
7. Бочарова Н.А. Розмежування понять «корпоративне управління» та «корпоративний менеджмент». Економіка транспортного комплексу. Збірник наукових праць. Харків: ХНАДУ. 2021. Вип. 37. С. 21-35.
8. Bocharova N., Levchenko A., Dokunina K., Popova A., Diegtiar O. Programming of corporate social responsibility development of an enterprise.

Problems and prospects of development of the road transport complex: financing, management, innovation, quality, safety – integrated approach. Approved by the Council of Department of Economics and Business of Kharkiv National Automobile and Highway University, Protocol No. 2 of 13.09.2021. P. 135-151.

9. Живко З.Б., Сватюк О.Р., Копитко М.І. Корпоративне управління в системі економічної безпеки: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 456 с.

10. Козирєва О.В. Конспект лекцій з дисципліни Корпоративне управління для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності). Х.: НФаУ. 2018. 295 с.

11. Мішеніна Г.А., Матвєєва Ю.Т. Корпоративне управління. Конспект лекцій. Суми: Сумський державний університет, 2018. 212 с.

12. Феєр О.В. Корпоративне управління: курс лекцій для студентів ОС «Магістр» спеціальності 073 «Менеджмент». Мукачево : МДУ, 2017. 85 с.

13. Юрій Е.О., Ковальчук Н.О. Корпоративні фінанси: навч. посіб. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2019. 440 с.

Додаткові джерела:

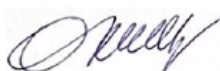
1. Дистанційний курс: <https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=60>
2. www.topmanagement.com.ua
3. http://uchebnikionline.com/menedggment/menedzhment_organizatsiy_fedulova_i/menedzhment_organizatsiy_fedulova_i.htm
4. http://www.0ck.ru/menedzhment_i_trudovye_otnosheniya/menedzhment_organizacij.html
5. <https://pidruchniki.com/menedzhment/Page-1>
6. http://e-works.com.ua/work/3889_Menedjment_organizacii.html
7. <http://100pudov.com.ua/subject/54/24231>
8. <http://lib.uabs.edu.ua/content/view/477/10477>
9. <http://www.managment.aaanet.ru/management/menedjment7.php>
10. Сайт міжнародної фінансової корпорації (Принципи корпоративного управління). URL: <http://www.ifc.org/Ukraine/ucdp/materials/CorporateGovernancePrinciples.pdf>.
11. Статистика України: науковий журнал. URL: www.ukrstat.gov.ua.
12. Статистична звітність емітентів України. URL: www.smida.gov.ua/db/emitent.

Розробник силабусу навчальної дисципліни, к.е.н., доц.

Надія БОЧАРОВА

Завідувачка кафедри менеджменту, д.е.н., проф.

Оксана КРИВОРУЧКО